

**Békés Megyei
Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Igazgató**

H-5600 Békéscsaba, Kazinczy utca 9.

Tel: 06/66 549-470 Fax: 06/66 441-628 e-mail: bekes.titkarsag@katved.gov.hu

503/0876(3)-900(3)

T Á J É K Ö Z L É S

a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

2014. évi tevékenységéről

-2015-

Tóth Tibor
mk. tűzoltó ezredes
tűzoltósági főtanácsos
megyei igazgató

I. BEVEZETÉS

A Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (továbbiakban: igazgatóság) 2014-ben a tervezett feladatait az I. és II. féléves vezetői munkatervnek és az érvényben levő szabályozóknak megfelelően időarányosan végrehajtotta. Az igazgatóság célkitűzéseinek megfogalmazásakor elsődleges feladat volt a Belügyminisztérium és a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) stratégiai céljaihoz való igazodás.

Az év kiemelt feladata volt az integrált katasztrófavédelmi hatósági tevékenység továbbfejlesztése, melyen keresztül hatékony felügyeleti rendszer működtetését végzi az igazgatóság, szükség szerint az érintett társszervek, társhatóságok bevonásával „supervisor” ellenőrzések lefolytatásán keresztül.

A korábban kialakított vezetői fórumrendszer hatékonyan működik minden vezetői szinten annak érdekében, hogy az igazgatóság vezetése, a helyi szervek állománya minél szélesebb és pontosabb információkat szerezzen az igazgatóság működéséről, valamint a hatékony működést akadályozó nehézségekről.

Az igazgatóság kiemelten kezelte a járási mentőcsoportok nemzeti minősítését, amelynek eredményeként valamennyi járásban minősített mentőcsoport működik, a hivatásos tűzoltó egységek tevékenységének támogatása érdekében. 2014. szeptemberben az állampolgárok köréből, polgári védelmi szervezeti formában megalakított, önkéntes alapon szerveződő megyei és járási mentőcsoportok nemzeti minősítési feladatai befejeződtek. A mentőcsoportok mellett a megye 75 településén összesen 6.918 fő került határozattal beosztásra a megújult polgári védelmi szervezetekbe.

A védelmi igazgatás zavartalan és gördülékeny működése érdekében a települések polgármestereinek – 69 fő -, a helyi védelmi bizottságok elnökeinek – 9 fő -, és a Békés Megyei Védelmi Bizottság (a továbbiakban: MVB) tagjainak felkészítését hajtotta végre az igazgatóság 2014. novemberében az MVB titkárságával közösen.

Év közben kiemelt figyelmet fordított az igazgatóság az önkéntes tűzoltó egyesületek (a továbbiakban: ÖTE) és a települési közbiztonsági referensek hatósági munkába történő bevonásába, melyet jellemzően összekötött a tüzmelőzési bizottság megjelenésével. Az önkéntesek anyagi lehetőségeitől függően több helyi rendezvényen jelentek meg megelőző, felvilágosító tevékenységet végezve.

Az igazgatóság 2014-ben is folytatta a szigorú és költségtakarékos gazdálkodást, mely során megvalósult az átgondolt és arányos költségráfordítás. A szilárd gazdálkodási fegyelemnek köszönhetően megvalósult a személyi állomány járandóságainak, a készenléti szerek és az informatikai eszközök működésének és az alapfeladat végrehajtásához szükséges egyéb működési feltételeknek a biztosítása, valamint az állammal szembeni kötelezettségek teljesítése.

Az állomány munkájának reális értékelése folyamatos a megújult belső ellenőrzési és felügyeleti rendszer működtetésével, mely során realizálódik a szervezeti függetlenség egyik fontos eleme, miszerint a belső ellenőrzési vezető funkcionálisan az első számú vezetőnek tartozik beszámolási kötelezettséggel.

Összességében az igazgatóság 2014. évi tevékenységének mérésére készített, és a BM OKF főigazgatója által jóváhagyott szervezeti teljesítményértékelés alapján a Békés MKI a részére meghatározott feladatokat kiváló szinten hajtotta végre.

II. SZAKMAI TEVÉKENYSÉG

II/1. Megyei Főfelügyelőség – Polgári védelmi szakterület

Megye veszélyeztetettsége

A megye földrajzi elhelyezkedéséből adódóan, a lakosságot fenyegető természeti katasztrófák és veszélyhelyzetek vonatkozásában leginkább az ár- és belvízi elöntésekkel, valamint a rendkívüli időjárási viszonyok okozta viharokkal, a civilizációs eredetű veszélyeztető tényezők közül különös tekintettel az ipari vonatkozású tűz, robbanás és mérgező anyagok, valamint a veszélyes anyagok szállításával kapcsolatos káreseményekkel kell számolni. A megye veszélyeztetettségének bemutatását az 1. számú melléklet tartalmazza.

1. Kiemelt feladatok

Települések katasztrófavédelmi sorolása, veszélyelhárítási tervezés

Az igazgatóság a megye valamennyi településén végrehajtott kockázat-elemzéssel elvégezte azok katasztrófavédelmi osztályba sorolásának 2014. évi felülvizsgálatát. A felülvizsgálat eredményeként az Alföld Víz Zrt. szakmai javaslata alapján, három településen – Kevermesen, Medgyesbodzáson és Medgyesegyházán - került módosításra a település katasztrófavédelmi osztályba sorolása III.-ból II. osztályba, a felszín alatti vizek (ivóvízbázis) sérülékenysége veszélyeztetettség miatt.

Az igazgatóság rendelkezik ezek eredményeire épülő veszélyelhárítási tervrendszerrel, települési veszélyelhárítási tervekkel, járásonként helyi védelmi bizottsági (a továbbiakban: HVB) tervkivonatokkal, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének – katasztrófavédelmi kirendeltség – összesített terveivel és MVB szinten területi tervvel. A tervek területi és valamennyi helyei szintű elemének felülvizsgálata a jogszabályban meghatározott időpontokig (február 28-ig és május 30-ig) végrehajtásra került. E tervek „csekklistaként” tartalmazzák a veszélyforrásokhoz kapcsolódó, katasztrófaveszély, valamint veszélyhelyzetben elvégzendő feladatokat, melyeket minden szinten on-line polgári védelmi adattár egészít ki az operatív döntések meghozatalának támogatása érdekében.

A téli rendkívüli téli időjárási viszonyok kezelése érdekében a megye kockázati helyszíneinek beazonosításával (2. számú melléklet) a katasztrófavédelmi mentési, rendőrségi biztosítási feladatok ellátása érdekében intézkedési tervet készített az igazgatóság a rendkívüli közlekedési események kezelésére, felszámolására.

A Területi Veszélyelhárítási Tervben foglalt árvízi védekezési feladatok végrehajthatósága érdekében, annak humán és technikai igénye alapján – Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság (a továbbiakban: KÖVIZIG) Erőforrás Igénybevételi Tervére alapozva – az MVB okmányaként, az igazgatóság gesztorságával, az MVB titkárságának, a KÖVIZIG-nek és a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának közreműködésével eljárásrend kidolgozása valósult meg, melyben rögzítésre került a bevonásra tervezett erők sorrendisége mellett annak adatbázisa is.

„Supervisor” ellenőrzések

Az igazgatóság 2014. január 02-án Békés megye valamennyi településén helyszíni közös ellenőrzést hajtott végre a Békés Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szervével közösen, települési hulladékszállítás monitorozása érdekében, az ellenőrzéseken hiányosság nem volt tapasztalható. A hulladékszállítással kapcsolatos kötelező önkormányzati feladatok ellátásának ellenőrzését a teljes körű biztosítottság érdekében az igazgatóság folyamatosan végzi.

2014. január 7-től február 28-ig az igazgatóság helyi szervei az elmúlt 2 év önkormányzati és tűzoltói beavatkozásainak elemzése alapján végrehajtották valamennyi település csapadékvíz elvezető rendszere kritikus helyeinek helyszíni ellenőrzését, összesen 49 település 183 kockázati helyszínén. Ennek eredményeképpen 7 javító intézkedést, kötelezést adott ki az igazgatóság elsősorban karbantartás hiányából eredő esetek kezelésére.

Önkéntes települési mentőszervezetek

A járási mentőcsoportok megalakítása után a települési polgári védelmi szervezetek önkéntes állományának bővítése érdekében a Dél-Békés Mentőcsoport gesztorságával az orosházi és a mezőkovácsházi járások területén lévő 12 településen toborzó rendezvényeket bonyolított le az igazgatóság. A toborzások eredményeként összesen 363 állampolgár tett nyilatkozatot a polgári védelmi kötelezettség önkéntes vállalásáról, melyek így települési önkéntes mentőszervezeti formában működnek az illetékes polgármester kompetenciájában.

2. Felkészítések

Polgári védelmi szervezetek felkészítése, riasztási gyakorlata

Az igazgatóság szakmai irányításával a megye 56 településén a 2014. október 06-29. közötti időszakban katasztrófavédelmi felkészítés és riasztási gyakorlat kerül végrehajtásra összesen 968 fő részvételével. A felkészítések első részében a településeken megalakított kitelepítési, befogadási és ellátási feladatokat végző lakosságvédelmi és logisztikai egységek állománya vett részt. Az elsajátított ismeretek lehetővé teszik, hogy kiterjedt árvíz elleni védekezés alkalmával a más megyéből érkező hivatásos támogató erők elhelyezése és ellátása biztosított legyen.

A felkészítés második részében a polgári védelmi szervezetek riasztó őrseibe beosztott állampolgárok riasztási gyakorlata került végrehajtásra. Ezzel biztosítható a megalakított egységek riasztási tervének első lépcsőjében rögzített feladat, miszerint a polgármester döntése után, elsőként az erre kijelölt személyek értesítik a riasztó őrökbe beosztott állampolgárokat.

Közfoglalkoztatottak katasztrófavédelmi felkészítése

2014. március 31-től április 11-ig összesen 19 településen 2781 állampolgár részvételével végrehajtásra került az ár- és belvíz elleni védekezésbe bevonható, az önkormányzatok részére rendelkezésre álló közfoglalkoztatottak katasztrófavédelmi felkészítése. A felkészítések a KÖVIZIG Erőforrás Igénybevételi Tervének megfelelő településeken kerültek megtervezésre, végrehajtásra. Szükség esetén a felkészített állampolgárok az általános polgári védelmi kötelezettség alapján kerülhetnek bevonásra a vízkár-elhárítási feladatokba.

Közbiztonsági referensek felkészítése

2014. június 02-10. között a települések újonnan kinevezett közbiztonsági referensei részére tanfolyamszerű felkészítés került megtartásra, melynek eredményeképpen 28 fő teljesített sikeres vizsgát az igazgatóságon. A felkészítés célja az volt, hogy a referensek településük katasztrófavédelmi besorolásától függetlenül kellően tájékozottá váljanak a katasztrófavédelem feladat-, és irányítási rendszerét illetően és képesek legyenek ellátni a településükön a védekezésre történő felkészülés, valamint a védekezés és a helyreállítás feladatainak szakmai támogatását.

3. Gyakorlatok

A Körös és a Dél-Békés Mentőcsoport gyakorlata

A megyében megalakított, nemzeti minősítést szerzett Körös és Dél-Békés Mentőcsoport közös éves ismétlődő törzsvezetési és terepgyakorlatot hajtott végre 2014. május 31-én Mezőhegyes és Mezőkovácsháza települések térségében, mely során a Békés megyei hivatásos erők, a megyei járási és önkéntes mentőszervezetek, továbbá a határmenti együttműködésben érintett romániai hivatásos mentőerők hajnali összriasztása után tizenhét órán keresztül folytak a beavatkozási feladatok. A gyakorlat során a Katasztrófavédelmi Sugárfelderítő Egység (a továbbiakban: KSE) vezetési pontként történő alkalmazása mellett a résztvevők városi kutató-mentő és víz alatti kutatási-mentési feladatokat hajtottak végre.

Járási önkéntes mentőszervezetek minősítése, alkalmazhatósága

2014. szeptember 07-én Dévaványán a régi téglagyárban a Vidra, a Sárrét és a Körös-Kondor Mentőcsoport, valamint 2014. szeptember 13-án Békés településen a dánfoki üdülő táborban a Titán, a

Pelikán és a Gyulai Mentőcsoport összevont nemzeti minősítő törzsvezetési és terepgyakorlatot hajtott végre és szerzett eredményes minősítést, melyet követően önállóan vagy a mentést vezető személy alárendeltségében részt vehetnek zárt kárterületen is a katasztrófavédelmi műveletekben, a védekezési, mentési és kárfelszámolási feladatokban. A megyei, járási önkéntes mentőcsoportok megalakításáról, minősítésükről készített kimutatást a 3. számú melléklet tartalmazza.

Törzsvezetési gyakorlatok

A veszélyhelyzetek és katasztrófák megelőzése, illetve kezelése, továbbá a feladatok szervezett végrehajtása érdekében az igazgatóságon az MVB Katasztrófavédelmi Operatív Törzse és alárendeltségében munkacsoportok kerültek megalakításra. A gyakorlat és felkészítés érdekében az Operatív Törzs évente legalább egyszer az igazgatóság bázisán kialakított Megyei Veszélyhelyzet-kezelési Központban általános felkészítési feladatok tekintetében aktivizálásra kerül, melyre 2014-ben november 27-én került sor. Az eltelt időszakban az Operatív Törzs 14 alkalommal gyakorolt különböző, a megyére jellemző szituációk kezelésére. Fontos megemlíteni, hogy a gyakorlatok és a valós helyzetek kezelése során a Megyei Veszélyhelyzet-kezelési Központ az igazgatóság irányítása alatt álló KvK-k, továbbá a HTP-k munkájának irányítása, koordinálása mellett megteremti az alapot az MVB Operatív Törzse működési feltételeinek biztosításához.

Katasztrófariadó gyakorlás

2014. május 21-én és november 19-én országos gyakorlat keretében 4 megyei média bevonásával katasztrófariadó gyakorlás került végrehajtásra az Országos Légiriasztási Rendszer (OLGI) rendszer alkalmazásával, amely a lakosságtájékoztatási feladatok hatékony és széleskörű végrehajtását teszi lehetővé egyidőben.

Külső védelmi terv gyakorlatok

2014. november hónapban külső védelmi terv részgyakorlatok megtartására került sor a megye 2 felső küszöbértékű veszélyes üzemében, az orosházi Guardian Orosháza Kft. veszélyességi övezetében, valamint a Magyar Földgáztároló Zrt. Kardoskúti Földgáztároló telephelyén.

4. Járási mentőcsoportok „éles” alkalmazásai

2014-ben 5 alkalommal került sor a mentőszervezetek alkalmazására. Július 8-án a Dél-Békés Mentőcsoport 24 tagja részt vett a végegyházi viharkárok felszámolásában; július 9-én a Gyulai Mentőcsoport 6 tagja részt vett a gyulai nyári rendkívüli időjárás, felhőszakadás okozta nagy mennyiségű csapadék vízelvezetési munkáiban; július 20-án a Körös Mentőcsoport 2 bűvára végzett víz alatti sikeres személykutató feladatokat a gyomaendrődi Danzugi holtágban; július 30-án a Vidra Mentőcsoport 10 tagja végzett eltűnt személy utáni sikeres területkutató feladatokat Gyomaendrődön; szeptember 14-én a Vidra Mentőcsoport 5 tagja végzett belvízkár-elhárítási feladatokat Gyomaendrődön.

II/2. Megyei Főfelügyelőség – Iparbiztonsági szakterület

1. Veszélyes áru szállítás ellenőrzése közúton és vasúton

Az igazgatóság 2014. évben veszélyes áruszállítással kapcsolatban összesen 109 közúti és 57 közúti telephelyi (ADR), továbbá 56 vasúti és 11 vasúti telephelyi (RID) ellenőrzést hajtott végre, melyek alapján 12 ADR-RID bírság került kiszabásra. Közúton összesen 141 veszélyes árut szállító gépjármű és 92 mezőgazdasági szállítóegység, míg vasúton 742 jármű került ellenőrzésre. A közúti és telephelyi ellenőrzések során feltárt hiányosságok, illetve a veszélyes áru szállítás előírásainak megsértése miatt 12 esetben kezdeményezett az igazgatóság eljárást. Ezek kapcsán 5 alkalommal került sor bírság kiszabására. 2013 évhez képest az ellenőrzések, illetve az ellenőrzött gépjárművek számának növekedése mellett mind a közúti, mind a vasúti szállítás tekintetében kevesebb alkalommal került bírság kiszabásra, mely az állampolgárok jogkövető magatartásának erősödésére utal.

2. Nem rendszeres hulladékszállítás hatósági felügyelete

Az igazgatóság egyik kiemelt feladata a nem rendszeres hulladékszállítással kapcsolatos feladatok figyelemmel kísérése, továbbá az esetleges ideiglenes valamint szükségellátásra való felkészülés, illetve életbeléptetésének megelőzése. A települések polgármestereitől beérkezett nyilatkozatok alapján az igazgatóság lefolytatta a kijelölési eljárásokat, melynek eredményeképpen kilenc településen (Murony, Csorvás, Újkígyós, Szabadkígyós, Mezőkovácsháza, Békésszentandrás, Csabaszabadi, Geszt, Kevermes) ideiglenes szolgáltató kijelölése történt meg. Négy esetben a közszolgáltatás folytonossága miatt a kijelölési eljárás megszüntetésre került. Jelenleg hat településen végzi az igazgatóság által kijelölt szolgáltató a hulladékszállítási feladatokat (Kevermes, Szabadkígyós, Békésszentandrás, Geszt, Méhkerék, Nagybánhegyes).

3. Veszélyes üzemek

Felső küszöbértékű üzemek

Békés megye területén 3 felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem található (Guardian Orosháza Kft., Magyar Földgáztározó ZRt. Kardoskúti Földgáztározó, Henkel Magyarország Kft.). Az üzemek ellenőrzése során megállapítható volt, hogy azok a biztonsági jelentésükben meghatározott egyéni és kollektív védőeszközöket, illetve szaktechnikai eszközöket készenlétkben tartották, technológiájuk a dokumentáció szerinti, valamint az engedélyben szereplő veszélyes anyagok találhatóak a telephelyeiken. Az igazgatóság részt vett az üzemek belső védelmi terv gyakorlatán is, melyeken megállapításra került, hogy az üzemeltetők a biztonsági jelentésben meghatározott kötelezettségeknek eleget tesznek.

Alsó küszöbértékű üzemek

A megyében 4 alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem működik. Az általuk benyújtott biztonsági dokumentációk elbírálása megtörtént, melynek eredményeképpen egy esetben kikötéses katasztrófavédelmi engedély és két esetben pontatlan üzemazonosítás miatt kötelező határozat került kiadásra. Alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem legalább 2 alkalommal ellenőrzésre került.

Küszöbérték alatti üzemek

Valamennyi az igazgatóság által ismert küszöbérték alatti üzem benyújtotta a telephelyére vonatkozó katasztrófavédelmi engedély iránti kérelmét, valamint súlyos kárelhárítási tervét (a továbbiakban: SKET). Jelenleg megyénkben 21 azonosított küszöbérték alatti üzem található, melyek közül 11 rendelkezik kikötés nélküli katasztrófavédelmi engedéllyel. Az üzemek biztonsági dokumentációinak valóságtartalma minden esetben helyszíni szemle keretében került vizsgálatra, ahol a hatósági osztály munkatársán és az iparbiztonsági felügyelőn kívül részt vett a katasztrófavédelmi megbízott is.

Katasztrófavédelmi Mobil Labor (KML) és Katasztrófavédelmi Sugárfelderítő Egység (KSE)

A Békés KML 2013 márciusában kapta meg új járművét, amely a 2014. évben összesen 13 alkalommal került alkalmazásra. Egy esetben veszélyes áru szállítás, egy alkalommal veszélyes üzem ellenőrzését végezték, további 11 vonulást hajtottak végre lakóépületben feltételezett veszélyes anyag beazonosítására.

Az igazgatóság 2014 májusában helyszíni műveleti irányító ponti funkcióval ellátott radiológiai felderítő járművet kapott, amely fontos szerepet tölt be a hazánkban áthaladó veszélyes áru szállítási tranzitútvonalak ellenőrzésében, illetve a határátkelők monitorozásában. A járművet a tárgyévben 46 esetben használták, amelyből 1 alkalommal elvesztett sugárforrást kerestek, 3 alkalommal találtak természetes sugárzó anyagot, 23 esetben végeztek közúti-vasúti veszélyes áru szállítási ellenőrzést, illetve 19-szer hatósági ellenőrzést

4. Kritikus infrastruktúra védelme

2014-ben ágazati kijelölő hatóságként két eljárást folytatott le az igazgatóság, melyek során mindkét esetben végrehajtásra került a rendszerelemek kijelölése. Az igazgatóság hatóságként lefolytatott eljárásán túl a helyi szerv szintű katasztrófavédelmi kirendeltségek szakhatóságként 5 rendszerelem kijelölésében vettek részt.

5. Gáz csatlakozóvezetékekkel és a felhasználói berendezésekkel kapcsolatos feladatok

Gáz csatlakozóvezetékek és a felhasználói berendezések műszaki-biztonsági felülvizsgálatával kapcsolatos bejelentés az igazgatósághoz nem érkezett 2014. évben. A felkészülés időszakában több alkalommal felhívást küldött az igazgatóság a megfelelő végzettséggel rendelkező gázszerelők részére, melynek eredményeképpen jelenleg 10 regisztrált szakértő vehető igénybe. Ezen túl a KvK-k elkészítették a 24 órás eljárásrendet a jogszabályban kijelölt létesítmények esetében a határozat határidőn belüli kiadása érdekében. Ehhez kapcsolódóan az igazgatóság több alkalommal oktatást, felkészítést tartott a végrehajtói állomány részére.

II/3. Megyei Főfelügyelőség – Tűzoltósági szakterület

1. Békés megye tűzvédelme

A megye területén, az igazgatóság felügyeletével és ellenőrzése mellett három KvK - Békéscsaba, Orosháza, Szeghalom -, hat HTP - Békéscsaba, Gyula, Orosháza, Mezőkovácsháza, Szarvas, Szeghalom - és 2013. október 01-től egy katasztrófavédelmi őr - Mezőberény- működik. Az igazgatóság hivatásos helyi szervein túl három önkormányzati tűzoltó-parancsnokság - Békés, Gyomaendrőd, Tótkomlós - és összesen tizennégy önkéntes tűzoltó egyesület látja el a tűzoltási és műszaki mentési feladatokat. A megyében működő tűzoltóságok szakmai irányítása érdekében folyamatos a tűzoltóságok tevékenységének ellenőrzése.

A három önkormányzati tűzoltó-parancsnokság együttműködési megállapodással rendelkezik a működési területileg illetékes hivatásos tűzoltó-parancsnokságokkal. Az együttműködési megállapodás értelmében az önkormányzati tűzoltó-parancsnokságok tűzoltási és műszaki mentési célokra folyamatosan igénybe vehetők, 24 órás készenléti szolgálatot ellátó, elsődleges műveleti körzettel rendelkező tűzoltóságok.

A megye tűzvédelmével kapcsolatban összességében megállapítható, hogy 2014. évben tovább csökkent a tűzoltói beavatkozások száma (4. számú melléklet), mely a kedvező időjárási tényezők mellett a fokozott tűz megelőzési és hatósági tevékenységnek is köszönhető.

2. Önkéntes tűzoltó egyesületek

A megyénkben tűzoltásra és műszaki mentésre igénybe vehető tizennégy önkéntes tűzoltó egyesület rendelkezik hatályos együttműködési megállapodással. Ennek értelmében az ÖTE-k a hivatásos egységek támogatása mellett tűzoltási és műszaki mentési feladatokat látnak el, valamint az igazgatóság szakmai irányítása mellett tűz megelőzési, iparbiztonsági, valamint önkéntes polgári védelmi feladatokban vesznek részt. Az ÖTE-k részére rendszerbeállító, minősítő gyakorlatot szerveztünk, melyet az egyesületek sikeresen végrehajtottak. A beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesület megalakulását a Sarkad ÖTE beavatkozó I. kategóriában 2015. augusztus 01-re ütemezte.

3. Megyei főügyeleti és műveletirányítási tevékenység

A megyei főügyeleti osztályon szolgálatot teljesítő állomány 24/48 órás, váltásos rendszerben végzi tevékenységét. Az ügyeleti tevékenység elősegítésére készített PAJZS program használata folyamatos, a káresemények és a gyakorlatok rögzítése zökkenőmentesen történik. A műveletirányítással kapcsolatos aktuális feladatokról folyamatosan tájékoztatások kerültek megküldésre a HTP-k felé. Rendkívüli helyzetben az információk azonnali továbbítására alkalmazott alternatív eljárásrendek (áramszünet, internet-kimaradás) tisztázottak. A térinformatikai alkalmazások segítségével átlátható módon lehet kezelni akár az egész megyét érintő káreseményeket is.

A riasztási rendszer központosításával, a műveletirányítási ügyelet létrehozásával a beavatkozások költséghatékonysága javult azonos riasztási idő mellett. A káresemények felszámolása során az indokolatlan túlriasztások jelentősen csökkentek. A műveletirányítási ügyelet felkészült a Tevékenység Irányító Központban történő feladatvégzésre. A 112 segélyhívó számra érkező jelzéseket jelenleg

telefonon kapja az igazgatóság a hívásfogadó központokból, de az elektronikus adatlap fogadására alkalmas programok tesztelése már megkezdődött.

II/4. Katasztrófavédelmi hatósági tevékenység

1. Igazgatóság hatósági tevékenységének főbb adatai

Kéményseprő ipari közszolgáltatás hatósági felügyelete

Az igazgatóság 3 kéményseprő-ipari közszolgáltatóról vezet hatósági nyilvántartást. 2014. január-február hónapban hatósági átfogó ellenőrzést előzetes kiértesítést követően 9 helyszínen hajtott végre az igazgatóság a közszolgáltatók székhelyén, illetve telephelyén. Az ellenőrzésen feltárt kisebb hiányosságokat - adatszolgáltatási és ütemterv-készítési kötelezettséggel kapcsolatos mulasztások, nem megfelelő sormunkakönyv használata - a közszolgáltatók pótolták, javították.

A kéményseprő-ipari közszolgáltatók ismételt ellenőrzése 2014. júniusban történt meg, az ellenőrzések során megállapításra került, hogy a közszolgáltatók adatai, a rendelkezésre álló eszközök, az ellátási területek, a szerződések és a kéményekre vonatkozó adatok megfelelőek.

A Csorvási Szolgáltató Nonprofit Kft. évközi ellenőrzése során megállapításra került, hogy a közszolgáltató a szolgáltatást 2014. 12. 31-én felmondja. A felmondás indoka az, hogy a megváltozott törvényi előírásnak a Kft. nem tud eleget tenni, a feladat elvégzésére megfelelő szakember nem áll rendelkezésre. A közszolgáltatást 2015.01.01-től a Békés Megyei Tüzeléstechnikai Kft. végzi.

A kéményseprő-ipari közszolgáltatóval szembeni panasz egy esetben érkezett igazgatóságra. A panaszügy kivizsgálását követően az eljárás megszüntetésre került.

Másodfokú hatósági, szakhatósági eljárás

Az igazgatóságon tűzvédelem területén másodfokú hatósági eljárás egy esetben indult, míg másodfokú szakhatósági eljárásba egyszer vonták be az igazgatóságot, ahol útépitési engedélyezésben tartották sérelmesnek a kiadott vízelvezetési döntést. A sérelmezett döntés megvizsgálását követően megállapításra került, hogy az első fokú döntés sem eljárásjogi sem anyagi jogi szabályokat nem sért. Az igazgatóság, illetve az alárendeltségébe tartozó KvK-k hatósági és szakhatósági tevékenységéről készített kimutatást az 5. számú melléklet tartalmazza. Az igazgatóság döntéseivel szembeni jogorvoslatok száma mindösszesen egy, az eljárás eredményeként a másodfokon eljáró hatóság az igazgatóság döntését helyben hagyta.

2. Igazgatóság szakhatósági tevékenysége

Az igazgatóság összesen 200 esetben folytatott le szakhatósági, véleményezési eljárást, melyek közül a gázveszélyes vízkészletet igénybevevő vízmű vízjogi, a településrendezési és a pirotechnikai tevékenységgel kapcsolatos engedélyezési eljárásainak száma kiemelkedő.

3. A kirendeltségek tűzvédelmi és integrált hatósági tevékenysége, katasztrófavédelmi hatósági osztályának kiemelt feladatai

Az értékelt időszakban a Békés megye területén keletkezett tüzeseteket követően 23 tűzvizsgálati eljárás indult. A lefolytatott eljárásokat minden esetben tűzvizsgálati jelentés kiadásával zárták le a kirendeltségek, mely jelentések ellen az érintett ügyfelek fellebbezéssel nem éltek. A felelősségre vonást 2 esetben bűncselekmény gyanúja miatt a rendőrségi eljárás is vizsgálta.

A KvK-k által végrehajtott hatósági ellenőrzések száma és minősége a szakmai elvárásoknak és teljesítményszinten meghatározott értékeknek megfelelő volt. Az ellenőrzések végrehajtásának rendje, annak mélysége megfelelő volt. Békés megye területén a kirendeltségek 1064 tűzvédelmi ellenőrzést folytattak le.

A beépített tűzjelző berendezések téves jelzéseinek visszaszorítása érdekében a KvK-k az illetékességi területükön napi szinten figyelemmel kísérték a téves jelzéseket és tartottak soron kívüli helyszíni célellenőrzést. Az ellenőrzés az év elején a téves jelzést adó létesítményekben került lefolytatásra és a rendszer fenntartóját, üzemeltetőjét célozta meg, míg az év második felében a tűzjelző berendezést felülvizsgáló szakember tevékenységére terjedt ki.

A kiadott feladat alapján a megyében a 2013-ban bekövetkezett 306 téves jelzés 2014-re közel 281-re csökkent. A vizsgálatok, ellenőrzések során az eredmény köszönhető volt annak, hogy a KvK-k az elvégzett feladat alapján az üzemeltetővel, felülvizsgálóval feltárták a bizonyos érzékelők és központok korlátait, illetve a hatósági jelenléttel a meghibásodott eszközök cseréje felgyorsult.

Az 50 fő befogadóképesség feletti, időskorúak számára létrehozott, speciális ellátást biztosító létesítményekben a KvK-k 25 helyszínen tartottak tűzvédelmi ellenőrzést. Jellemzően előforduló hiba volt, hogy a tűzvédelmi szabályzat tartalma nem naprakész, a menekülési útirányok jelzése hiányos, vagy esetleg félrevezető, továbbá sok esetben a menekülési útirány jelzéséhez felhasznált biztonsági jel nem utánvilágító kivitelű volt. Hiányosságként fordult elő, hogy az erősáramú villamos berendezések időszakos tűzvédelmi felülvizsgálata és a villámvédelmi berendezés időszakos felülvizsgálata során feltárt hiányosságok megszüntetését hitelt érdemlő módon nem tudták igazolni. Az ellenőrzések során feltárt hiányosságokat az ügyfelek a vállalt határidőn belül pótolták, az ellenőrzött létesítményekkel szemben tűzvédelmi bírság kiszabására nem került sor.

Az iparbiztonsági hatósági feladatok tekintetében a KvK-k 541 esetben folytattak le hatósági ellenőrzéseket ADR, RID és kritikus infrastruktúra-védelme szakterületen. Az iparbiztonsági szakterület mind szélesebb körben vonja be az ellenőrzésekbe a katasztrófavédelmi megbízotti állományt is.

A polgári védelmi hatósági feladatok vonatkozásában a KvK-k az éves hatósági ellenőrzési terv szerint végrehajtották a szakterületi ellenőrzéseket, mindösszesen 812 alkalommal. Az ellenőrzéseket követően hatósági eljárásra nem került sor.

Szankcionálási tevékenység, tűzvédelmi bírságok tekintetében

2014-ben 99 esetben éltünk a hatósági felhívás lehetőségével, továbbá 16 esetben, összesen 1.880.000 Ft tűzvédelmi bírság került kiszabásra. A bírságok jellemzően önkéntes teljesítést követően megfizetésre kerültek.

Szabadtéri tüzek megelőzésével összefüggésben erdő-vegetáció

A szabadtéri tüzek megelőzéséhez kapcsolódóan valamennyi veszélyeztetett területen ellenőrzést folytatott le az igazgatóság, melynek keretén belül a tűzoltói beavatkozás feltételeinek (megközelítés, bejutás, oltóvíz ellátás) biztosítása volt a fő szempont. 2014. március 12-től április 28-ig Békés megyében 84 területtüzzel kapcsolatos eseményt vizsgált az igazgatóság, melyből 7 esetben sikerült a tűz okozóját beazonosítani. A beazonosított területtüzek ügyében a bekövetkezett tüzesetek okozójával szemben a KvK-k hatósági eljárást indítottak, melynek során 1 hatósági felhívás és 3 bírság került kiadásra, amely a 2013-ban kiadott tűzvédelmi felhívásokat tekintve jelentős csökkenést mutat.

4. Vízügyi és vízvédelmi hatósági feladatok átvétele

A 2014. szeptember 10-én hatályba lépett vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet alapján területi vízügyi és vízvédelmi hatóságként az igazgatóság jár el. Ennek értelmében az igazgatóság vízügyi hatósági és szakhatósági jogkörben a Körös-vidéki Vízügyi Hatóság, valamint a vízvédelmi hatósági és szakhatósági feladat- és hatáskörében a Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség jogutódja.

A területi vízügyi hatóság 2014. január 01. napján átvett folyamatban lévő ügyinek száma 128 db volt. Ezt követően 2014. szeptember 10-én a Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség Kirendeltségétől 88 db folyamatban levő, érdemi ügyintézészt igénylő ügyet vett át az igazgatóság, melyek

intézése határidőben megtörtént. A vízügyi hatósági ügyek tekintetében a 2014 évben kérelemre vagy hivatalból 891 eljárás indult.

A területi vízügyi hatóság összes kiemelt ügyszáma 96 db, melyből 42 lezárt és 42 folyamatban lévő hatósági eljárást, továbbá 11 lezárt és 1 folyamatban lévő szakhatósági eljárást foglal magában. A megyében kiemelkedőek az ivóvízminőség-javító programmal kapcsolatos engedélyezési eljárások, amelyekben a kiemelt ügyek száma 46 volt. Ezen eljárásokból 14 került lezárásra, december 31-én még 32 darab volt, jelenleg pedig kettő van folyamatban. Az eljárások alkalmával a szakszerűség és jogszerűség betartásával ügyintézési határidő túllépés nem volt. A kiemelt beruházások másik jelentős szegmense, a szennyvízberuházások tekintetében három ügy van jelenleg folyamatban.

2014. évben vízügyi szakterületen a 23 hatósági ellenőrzésből - melynek 75 %-át szeptember 10-ét követően végezte el az igazgatóság - 1 esetben került kötelezés kiadására. Az ellenőrzések jelentős részében a jegyzőkönyvben az ügyfelek önként vállalták az előírások teljesítését. A hatóság által kiadott határozatokról készített kimutatást a 6. számú melléklet tartalmazza.

II/5. Művelet-elemzési tevékenység, prognóziskészítés és beválás-vizsgálat

A katasztrófavédelmi műveletek elemzése és a komplex veszélyhelyzeti prognózis, valamint a beválás-vizsgálat készítésének elsődleges célkitűzése a megelőző és mentő katasztrófavédelmi tevékenység hatékonyságának növelése, a bekövetkezett események, eseménysorozatok feldolgozása útján következtetések, tanulságok levonása, valamint a megszerzett tapasztalatok alapján további vezetői döntések kezdeményezése, megalapozása.

Ennek megfelelően az igazgatóság negyedévente prognózist készít a előző évek azonos időszakában bekövetkezett veszélyhelyzetek, jelentősebb káresemények alapján, melynek elemzése az adott negyedév leteltét követő beválás-vizsgálattal valósul meg.

III. EGYÉB VÉGREHAJTOTT FELADATOK

Gazdálkodás

A rendelkezésére álló pénzügyi források nagyságrendje minden szakterület vezetőjétől megkövetelte a feladatok végrehajtásához való költségérzékeny szemléletű hozzáállást, a hatékony, ugyanakkor költségtakarékos megoldások keresését. Az elmúlt év során megfogalmazott prioritások a személyi állomány járandóságainak biztosítása; az állammal szembeni kötelezettségek teljesítése; a közüzemi szolgáltatások pénzügyi teljesítése, a készenléti szerek és az informatikai eszközök működésének biztosítása; továbbá az alapfeladat végrehajtásához szükséges egyéb működési feltételek biztosítása.

Az igazgatóság és helyi szervei 34 készenléti, és 49 nem készenléti szerrel, illetve 3 motoros kiséghajóval, valamint a vonatkozó főigazgatói intézkedésben meghatározott készenléti szer állománytáblán felül 2 gépjárműfecskenővel és 2 vízszállítóval rendelkezik.

Az igazgatóság gazdasági tevékenységének nagy szegmense a szakfelszerelések időszakos ellenőrzése, egyéni védőeszközök időszakos felülvizsgálata, mely ütemezetten a BM HEROS Zrt-n keresztül, illetve akkreditált szolgáltatóval történik. A tűzoltó létrák, mentőkötelek és mászóövek időszakos revízióját, a tömlők nyomáspróbáját a műszaki osztály BM OKF engedéllyel saját hatáskörben végzi, amely jelentős költségmegtakarítást eredményez.

Az igazgatóság alárendelt szervei által használt nagyszámú légzésvédelmi eszközt figyelembe véve szükséges az eszközök helyben történő felülvizsgálatának elvégzése, tekintettel arra, hogy képzett felülvizsgálóval és 2014. évtől a felülvizsgálathoz szükséges, megfelelő helyiséggel is rendelkezik az igazgatóság.

A felújított „B” épületszárny műszaki átadását követően az igazgatóság informatikai és kommunikációs rendszerét biztosító eszközök fizikai átköltöztetése az „A” épület szerver szobájából a felújított „B” épületben kialakított szerver szobába – valamennyi érintett külső szolgáltató egyidejű jelenlétében és összehangolt munkájával – végrehajtásra került. Ezt követően az „A” és „B” épületben a szervezeti egységek informatikai eszközeinek átköltöztetése, karbantartása, valamint az új hálózati végpontok és telefonmellékek kiosztása, kábelezése is megtörtént. A „B” épületben kialakított új veszélyhelyzeti központ tervezési és kialakítási feladatait a szakmai igények figyelembe vételével az informatikai osztály állománya végezte. A rendelkezésre álló informatikai és kommunikációs rendszer már megfelel a mai kor követelményeinek.

Humán tevékenység

2014. évben az igazgatóság állományának átlagléttszáma 455 fő volt, a feltöltöttségben átlagosan 1%-os ingadozás volt, a fluktuáció 1,75 %-os, mely esetében több, mint 1 %-os javulás mutatkozott az előző évhez képest. A szolgálati viszony megszüntetések elsősorban kérelemre áthelyezéssel – négy fő a katasztrófavédelem más területi szervéhez, egy fő közszolgálati jogviszonyba önkormányzathoz – történtek.

Az igazgatóságon a belső szakmai továbbképzések folyamatosak az aktuális jogszabályváltozásokra és feladat-meghatározásokra tekintettel. A 2014. Éves Kiképzési Terv ütemezésének megfelelően a betervezett képzések megvalósultak. A BM OKF, illetve a Katasztrófavédelmi Oktatási Központ (a továbbiakban: KOK) által szervezett képzéseken mindösszesen 479 fő vett részt. A gépjármű vezetéstechnikai oktatás területén jelentős előrelépésként értékelhető az igazgatóság szervezésében a II. félévben megvalósított alapszintű oktatások végrehajtása, melyen az igazgatóság állományából mindösszesen 302 fő vett részt és tett eredményes vizsgát.

A 2014. év fő oktatásszervezői tevékenysége volt továbbá az új típusú belügyi továbbképzési rendszerrel kapcsolatos feladatok végrehajtása. Sikeresen integrálásra került a ciklusos továbbképzés e rendszerbe, valamint az állomány jogszabály által előírt továbbképzési pontszerzési kötelezettségét biztosító képzések tervezése és szervezése is eredményesnek mondható. A következő év fő feladata az új típusú belügyi továbbképzési rendszer elektronikus feltöltése és a továbbiakban történő alkalmazása, valamint a rendszeradminisztrátorok kiemelt szintű felkészítése lesz.

2014. évben három alkalommal került sor elismerések átadására, Nemzeti Ünnepeink és a Tűzoltóság Napja alkalmából. Magasabb szintű elismerésekben 18 fő (belügyminiszteri: 5 fő, BM OKF főigazgatói 13 fő), megyei igazgatói elismerésben 31 fő részesült. 2014. évben is átadásra került az igazgatóság Év tűzoltója cím, továbbá polgármesteri emléklap, emléklakett jutalomban 9 fő és egyéb elismerésben 4 fő részesült.

Az igazgatóság folyamatosan képviseltette magát a fiatalság körében népszerű tájékoztatósi pontokon, többek között a pályaválasztási vásárokon 2014. november 06-07-én Békéscsabán, illetve a középiskolai intézmények nyílt napjain. Gyermek és ifjúságfelkészítés keretében óvodai, középiskolai tájékoztatók kerültek megtartásra, összesen tizenkét alkalommal. Eredményesen megrendezésre került a Katasztrófavédelmi Ifjúsági Verseny, helyi szinten 27 csapat indult, a megyei fordulón 11 csapat mérte össze tudását. A csapatok országos versenyre történő felkészítésében aktívan közreműködött az igazgatóság állománya, ennek is tudható be, hogy a középiskolai kategória országos 1. helyezését is Békés megyei csapat nyerte el. Az igazgatóság a közösségi szolgálat teljesítését biztosító feladatokat végrehajtotta, melynek megfelelően összesen 467 tanuló kezdte, illetve folytatta a 2014/2015-ös tanévben a közösségi szolgálatát az igazgatóságon, illetve helyi szerveinél.

2014. évben az igazgatóság szervezési állománytáblájának módosítására szeptember 10-ei hatállyal került sor a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX.4.) Korm. rendelet miatt. A területi vízügyi hatóság munkakörei hiánytalanul feltöltésre kerültek a jogutódlással átvett kormánytisztviselőkkel. Kiemelt figyelmet fordított

az igazgatóság az új munkatársak munkahelyi beilleszkedésére, a katasztrófavédelem feladatrendszerének ismertetésével és közös képzések megtartásával.

Az igazgatóság teljes személyi állományának fegyelmi helyzete megfelelő volt, a személyi állomány döntő többsége betartotta a jogszabályokat és belső rendelkezéseket, az elkövetett normasértések nem veszélyeztetik az igazgatóság működőképességét, a fegyelmi információs rendszer működik. A kiegyensúlyozott családi háttér, a jól meghatározott követelményrendszer, az egységes szervezeti irányítás, a vezetői gondoskodás alapja mind a fegyelemsértések, szabálysértések és a bűncselekmények elkerülésének.

Ellenőrzési tevékenység

Az értékelt időszakban az igazgatóság irányítási és felügyeleti jogkörében 53 ellenőrzést végzett az illetékességi területéhez tartozó KvK-kon, és HTP-ken, ÖTP-ken. A Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat további 238 ellenőrzést végzett. Felügyeleti jogkörében eljárva ellenőrzéseket hajtott végre az ÖTP-k szakmai feladataira és az állami normatíva célszerű felhasználására tekintettel. Az ellenőrzések tervezése, és végrehajtása során az ellenőrzési szabályzat által meghatározottak érvényesültek.

Az előző évek tapasztalataihoz hasonlóan, a szakmai ellenőrzések kiemelt területként kezelték az igazgatóság és a KvK-k hatósági feladatot ellátóinak feladatellátását, továbbá a készenléti szerek készenlétben tartását, és az ahhoz kapcsolódó feladatok végrehajtását. Az ezen a területen végrehajtott ellenőrzések témavizsgálat keretében vizsgálták a szakterületek megfelelőségét. Az ellenőrzéseken feltárt hiányosságokat az ellenőrzöttek elfogadták, a hiányosságok pótlására a szükséges intézkedéseket megtették. Az ellenőrzések által a szakterületek normakövető feladatellátása biztosított.

A megyei igazgatóság ellenőrzési rendszerébe illeszkedő megyei fővizsgáló a beavatkozásban résztvevő állomány, továbbá a funkcionális feladatot ellátók váratlan időpontokban történő ellenőrzését hajtja végre. A tűzoltásban résztvevőket érintő ellenőrzések vizsgálják a munkakára képes állapotot, a ciklikus képzésben foglaltak megvalósulását, a napirend betartását, az egyéni ápoltságot, a laktanyarendet, a málha és szerismeretet, a beosztásokhoz szükséges ismereteket, szerelési feladatokat. Az ellenőrzések során feltárt hiányosságok kis súlyúak, a biztonságos beavatkozásokat nem veszélyeztetik.

Hivatali tevékenység

A közigazgatás hatékonyságának növelése érdekében kormányzati célként került meghatározásra az e-közigazgatási szolgáltatások körének bővítése, minőségének javítása annak érdekében, hogy az eljárások és szervezeti folyamatok egyszerűbbé válásával csökkenjenek az ügyfelek és a közigazgatási szervek adminisztratív terhei, és ezzel párhuzamosan rövidüljön az ügyintézési határidő. A fenti feladat teljesítése érdekében az igazgatóságon és a többi szervezeti egységnél új informatikai rendszer került bevezetésre.

A hivatal állományához tartozó szóvivő feladatait a BM OKF Kommunikációs Szolgálatának szakirányítása mellett, az országos sajtókommunikációt és az éves munkatervet követve, a vonatkozó főigazgatói és megyei igazgatói intézkedések alapján végezte, szoros együttműködésben, kommunikációs összhangban a társzervekkel, valamint a megyei sajtó képviselőivel. Az igazgatóság szakmai tevékenységéről, rendezvényeiről, a hivatásos, önkormányzati és önkéntes tűzoltók beavatkozásairól rendszeresen jelennek meg hírek a helyi sajtóban. A megye lakosságához időről időre televíziós, rádiós stúdióbeszélgetésekkel, cikkekkel, tájékoztatókkal kerül még közelebb az igazgatóság, sőt a járási mentőcsoportokkal kapcsolatos kommunikáció révén az önkéntességet, az öngondoskodás fontosságát is folyamatosan erősíti.

Az elmúlt évben az igazgatóság tevékenységét érintő, nagyobb horderejű eseményekről a média képviselői sajtótájékoztatók, részletes háttéranyagok révén kaptak információkat, sőt az újságírók rendre bepillantást is nyerhettek az igazgatóság, a tűzoltó-parancsnokságok életébe. Az igazgatóság az év eleji téli időszakban sajtókampányt folytatott a fűtési szezonnal összefüggő lakás- és kéménytűzek, a szén-monoxid mérgezések megelőzése érdekében, emellett a téli időszak veszélyeire, a helyes magatartási formákra is figyelmeztetett. A tavaszi időszakban figyelemfelhívó közlemények kiadásával, valamint rádiós, televíziós, elektronikus

sajtónyilatkozatok útján is felhívta a figyelmet a vizek kártételei elleni védekezésre, tájékoztatott a polgári védelem területén tett intézkedésekről.

A nyár közeledtével az igazgatóság a szabadtéri tüzek megelőzésére helyezte a hangsúlyt, követve az Országos Meteorológiai Szolgálat előrejelzéseit. A szóvivő figyelemfelhívó közlemények kiadásával figyelmeztette a lakosságot a nyári zivataros időjárás veszélyeire. Célul tűzte ki a szervezet, hogy az adott időjárási viszonyok között betartandó magatartási szabályok rögzüljenek, az emberek természetes viselkedési formájává váljanak. Ősszel a kommunikációban előtérbe került a kerti hulladékégetéssel összefüggő szabadtéri tüzek megelőzése, majd halottak napja közeledtével felhívta a lakosok figyelmét a gyertyagyújtás veszélyeire. Az adventi, a karácsonyi és a szilveszteri időszak veszélyeire történő figyelmeztetés sem maradt el, a helyes magatartási szabályok betartásának fontosságára az igazgatóság látványos szimulációkkal is figyelmeztetett.

Összességében a megyei honlapon és a helyi sajtóban megjelent hírek sora nyomon követhetővé teszi az igazgatóság 2014-es évét is. A sajtómegjelenések száma 2013-hoz képest emelkedett, a televíziókban 599-szer, a rádiókban 998-szor, a nyomtatott sajtóban 471-szer, az interneten pedig 4277 alkalommal olvashattak, hallhattak a megyei igazgatóság híreiről a lakosok. Ez összesen 6345 megjelenés, ami pontosan 3309-el több, mint a tavalyi.

Közérdekű bejelentések, panaszügyek

Az igazgatósághoz, illetve helyi szerveihez 2014. évben összesen 32 közérdekű bejelentés, illetve panasz érkezett, az ügyfélszolgálati tevékenység száma mintegy 2-3 megkeresés naponta. A 32 bejelentés közül 22 esetben a katasztrófavédelmi (tűzvédelmi) hatósági szakterület volt érintett (69%), további 5 esetben tűzoltósági (16%), 4 esetben polgári védelmi (12%), valamint 1 esetben iparbiztonsági (3 %) jellegű bejelentés érkezett. A bejelentések közül az elvégzett ellenőrzések alapján 10 megalapozottnak bizonyult, melyek esetében kötelezést, illetve hiánypótlási felhívást adott ki a hatóság. Ezen túl 22 megalapozatlan bejelentés érkezett. Az összes bejelentés közül kettő érkezett névtelenül.

Egy esetben hatáskör hiánya miatt áttételre került a bejelentés a békéscsabai polgármesteri hivatal építéshatósági csoportjához, 1 esetben a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz, és szintén 1 esetben a Békés Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi Felügyelőségéhez.

Összességében az igazgatóság és helyi szervei vonatkozásában az ügyfélszolgálati feladatok ellátásának személyi és tárgyi feltételei adottak, a 2013-as év (47 bejelentés) viszonylatában megállapítható, hogy jelentősen, mintegy 30%-kal csökkent a közérdekű bejelentések, illetve panaszok száma.

Határmenti együttműködés

2014. április 02-án 4 fős román delegáció vett részt az igazgatóság új "B" épületszárnyának átadó ünnepségén, melynek keretén belül egyeztetés történt a Békés és Arad megyék közötti katasztrófavédelmi együttműködési megállapodással kapcsolatban is. Ennek célja, hogy amennyiben valamely fél illetékességi területén beavatkozást igénylő esemény történik (műszaki mentés, tűzoltás stb.), annak felszámolásához – szükség esetén – segítséget kérhet a megállapodást kötő másik fél ügyeleti szolgálatán keresztül. Ezt követően a két fél kidolgozta a részletes megállapodást, melynek aláírására – az országos szervek közötti egyeztetést, illetve jóváhagyást követően – 2015. május 22-én került sor.

2014. április 16-án az igazgatóság és az Arad Megyei Sürgősségi Esetek Felügyelőségének (a továbbiakban: Felügyelőség) szakmai állománya előzetes helyszíni bejárást hajtott végre a 2014. május 31-én megtartott, a Körös és a Dél-Békés Mentőcsoportok közös éves ismétlődő törzsvezetési és terepgyakorlatának tervezett helyszínein. A gyakorlat – egyben – a határmenti katasztrófavédelmi együttműködés keretében zajlott, így a romániai Felügyelőség hat főből álló hivatásos mentőbúvár rajjal vett részt a gyakorlaton, mely hozzájárult ahhoz, hogy a magyar és a román önkéntes és hivatásos erők összehangoltan végezzék munkájukat éles katasztrófahelyzet során is.

Békés Megyei Tűzmegeelőzési Bizottság

A tűzvédelemben elért eredményekre alapozva, a stratégiai célok fegyvelembevételével a Békés Megyei Tűzmegeelőzési Bizottság (továbbiakban: BMTB) fő céljait és feladatait a 2014. évi munkatervében határozta meg, melyek igazodnak az adott évszakhoz kötődő veszélyforrások jelenlétéhez. Ennek megfelelően tájékoztató kiadására került sor a szén-monoxid mérgezésekkel, a szabadtéri égetéssel és a lakástüzekkel kapcsolatos tűzmegeelőzési tudnivalókról.

Ezen túl a BMTB felhívta a lakosság figyelmét az épületek elektromos hálózata felülvizsgálatának jelentőségére és az elektromosság által okozott tüzek megelőzésére, majd a nyári időszakban az aratással, illetve az erdők tűzvédelmével és a tűzrakóhelyek használatával kapcsolatos tudnivalókra. A BMTB mindezek mellett részt vett az oktatási intézményekben tartott tűzvédelmi ismeretek oktatásában, valamint felhívta a figyelmet a szabadtéri rendezvényekkel kapcsolatos tudnivalókra is. Év végén az égéstermék elvezetők (kémények) ellenőrzésével, tisztításával és műszaki felülvizsgálatával, majd az advent és a karácsony biztonságos ünneplésével, valamint a pirotechnikai termékek használatával kapcsolatos információkat juttatta el a lakosság részére.

Az ÖTE-k és ÖTP-k bevonása a BMTB lakosságtájékoztatási tevékenységébe szintén az év egyik fő célkitűzése között szerepelt. A BMTB és az önkéntesek anyagi lehetőségeitől függően több helyi rendezvényen jelentek meg, ahol az önkéntes tűzoltók célja volt az intézményben helyszíni ismeretek szerzése közös tűzriadó gyakorlása során, valamint tájékoztatni a jelenlévőket, hogy az ilyen esetekben elengedhetetlenül fontos a helyes magatartási szabályok betartása és felhívni a figyelmet az veszélyekre.

A fenti feladatok végrehajtása során a tűzoltási és tűzvizsgálati munka tapasztalatait hatékonyan használta fel a BMTB és megfelelően koordinálta a tűzmegeelőzéssel kapcsolatban gyakran ismételt kérdések gyors és informatív megválaszolását. Összességében az időszakosan jelentkező tűzmegeelőzést érintő kockázatokról a lakosság folyamatos tájékoztatása megvalósult, melynek célja az állami- és magánvagyon megóvása és a tüzesetekkel kapcsolatos károk csökkentése.

IV. FEJLESZTÉSEK

IV/1. Gépjárművek

2014. május 10-től az új Katasztrófavédelmi Sugárfelderítő Egység segíti a hatékony és eredményes munkát. A jármű felszerelése lehetővé teszi a szállított radioaktív anyagok felderítését, a forrás helyének- és az anyag nevének meghatározását. Számítástechnikai felszerelésének köszönhetően alkalmazható „helyszíni műveleti irányító” pontként, mely a közvetlen irányítást és gyors kommunikációt segíti elő.

Az új Skoda Yeti jármű a hatósági ügyintés szolgálatában áll, a sikeres kezelői vizsgák után Gyulán készenlétebe állt a magasból mentő jármű és Békéscsabán az első magyar gyártású tűzoltó gépjárműfecskendő kezdte meg a szolgálatot. A gépjármű-fejlesztéseket a beszámoló 7-es számú melléklete tartalmazza.

IV/2. Ingatlanok

Laktanya beruházás, ellátás

Az igazgatóság „B” épületszárnyának felújítása 2014. első negyedévében befejeződött. Az épület az állomány elhelyezésén túl veszélyhelyzeti központtal, pihenővel, szerverszobával, légzőpalack-töltő-, tároló helyiséggel, illetve gépjárművek elhelyezésére szolgáló garázsokkal rendelkezik. A felújított „B” épületszárny átadásával egy időben a szarvasi tűzoltólaktanya alapkövetése is megtörtént 2014. április 02-án. A 2014 évi ingatlan-felújítási terv keretében megtörtént a Mezőkovácsházi HTP melegvíz- és fűtőkorszerűsítésének kivitelezése, illetve a Békéscsabai HTP vizesblokkjának felújítása. A laktanya- és épületfejlesztéseket a beszámoló 8-as számú melléklete tartalmazza.

V. ÖSSZEGRZÉS

A szakmai területek a korábban kitűzött valamennyi céljukat teljesítették, kiemelten kezelték a felkészüléssel kapcsolatos feladataikat, jelentkezzen az akár saját teendőként, akár a szakmai felügyelet alatt álló tűzoltóságok vonatkozásában, vagy más szervek, szervezetek felkészüléséhez kapcsolódóan. Ennek eredményeképpen hatékonyabbá vált a katasztrófák elleni védekezés, a bekövetkezett események hatásainak csökkentése, növelve ezzel a megye beavatkozó szerveinek reagáló képességét a valós alkalmazások esetén.

Az integrált hatósági területen 2014. évben kiemelt jelentőséggel bírt az alapvetően nem hatósági feladatokat végző állomány folyamatos és egyre részletesebb, szakszerűbb hatósági munkába történő bevonása. Ennek érdekében az igazgatóság a KvK-kat a KMSZ-t, a KML-t, a KVMB-i állományt és a parancsnok-helyettes, valamint az év második felében a tűzoltás-vezetőket is egyre szélesebb körben vont be a hatósági munka részfolyamataiba, amelynek célja az erős és következetes integrált hatósági tevékenység végzése a lakosság szabálykövető magatartásának növelése érdekében.

Az állampolgárok élet és vagyonbiztonságának növelése érdekében elkészített katasztrófavédelmi prognózis alkalmazásával lehetőség nyílt a megyére jellemző veszélyeztető hatások kezelésére való hatékonyabb felkészülésre. A hatékonyságjavítási céllal kialakított, megújult irányítási és felügyeleti tevékenység biztosítja az igazgatóság alárendeltségébe tartozó katasztrófavédelmi kirendeltségek és hivatásos tűzoltó-parancsnokságok, valamint önkormányzati tűzoltóságok és önkéntes tűzoltó egyesületek szabályszerű megfelelő színvonalú feladatellátását.

Az igazgatóság feladatainak végrehajtása során folyamatosan együttműködött a rendvédelmi szervekkel, országos hatáskörű szervek területi és helyi képviseleteivel, karitatív és társadalmi szervezetekkel, valamint civil szervezetekkel. A május hónapban végrehajtott határmenti gyakorlat hozzájárult ahhoz, hogy a magyar és a román önkéntes és hivatásos erők összehangoltan végezzék munkájukat éles katasztrófavédelem során is. A résztvevők kutatási és mentési képességeiket az eddigieknél is magasabb szintre emelték, új mentőeszközöket és technikákat próbáltak ki, emellett tesztelték a hivatásos erők és a különböző mentőcsapatok közös irányítását, kommunikációját és együttműködési képességeit.

2014. évben alapvetően a szervezet alaptevékenységének pénzügyi és műszaki-technikai biztosítása, valamint a vagyonnal való felelős gazdálkodás befolyásolta az igazgatóság működését. Ennek a célnak megfelelően az igazgatóság a készenléti szerek és jármű-nyilvántartási jegyzékben engedélyezett járművek biztonságos üzemeltetését, a szakfelszerelések, tűzoltási-, műszaki mentési eszközök karbantartásának szakmai irányítását, ellenőrzését, a szükséges felülvizsgálatok elvégzését végrehajtotta, a beavatkozások technikai feltételeit biztosította.